

Krzysztof
Małecki

OKIEM INŻYNIERA

Ocena ryzyka to fundament bezpiecznego biznesu

Zarządzanie bezpieczeństwem w zakładach produkcyjnych jest ogromnym wyzwaniem, szczególnie gdy w grę wchodzi skomplikowane procesy technologiczne, zaawansowane maszyny i urządzenia czy praca z niebezpiecznymi materiałami.

Jednym z najskuteczniejszych narzędzi kontroli bezpieczeństwa w przemyśle jest ocena ryzyka technicznego. Przeprowadzana cyklicznie pozwala istotnie zminimalizować zagrożenia związane z ryzykiem pożaru, awarii i uszkodzeń parku maszynowego, przestojów w produkcji czy wypadków przy pracy.

Ocena ryzyka to proces identyfikacji, analizy i oceny zagrożeń, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo w przedsiębiorstwie. Szybkie i skuteczne wdrożenie działań zapobiegawczych w postaci rekomendacji ubezpieczyciela to większe bezpieczeństwo utrzymania ciągłości procesu produkcyjnego, co jest kluczowe w dobie dzisiejszej gospodarki.

Identyfikacja i ocena ryzyka

Ryzyko jest nieodłącznym elementem funkcjonowania zakładów przemysłowych. Identyfikacja punktów krytycznych, ich nazwanie i wdrożenie działań zaradczych może je jednak skutecznie zminimalizować, a nawet wyeliminować. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności możemy mówić o m.in. zagrożeniach mechanicznych wynikających z używanych w procesie produkcyjnym maszyn i urządzeń, zagrożeniach chemicznych i biologicznych związanych z pracą z niebezpiecznymi substancjami i zagrożeniach ergonomicznych, które wiążą się z nieodpowiednimi warunkami pracy.

Tylko kompleksowa i rzetelna identyfikacja ryzyka daje pożądane efekty w procesie ubezpieczeniowym. Dla underwritera jest bazą do oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń i ich skutków oraz do optymalnej wyceny ryzyka. Dla zarządzających przedsiębiorstwem to z kolei ogromne wsparcie w procesie decyzyjnym dotyczącym wprowadzania działań zapobiegawczych w zakresie technicznym, organizacyjnym, szkoleniowym czy procedur awaryjnych.

Inżynier, który widzi więcej

Elementem wspierającym w ocenie ryzyka jest audyt ubezpieczeniowy, realizowany przez wykwalifikowanych

inżynierów oceny ryzyka bezpośrednio w zakładzie. W tym przypadku analizie podlegają zarówno aspekty techniczne funkcjonowania przedsiębiorstwa, jak i ocena poziomu ryzyka w odniesieniu do możliwego zakresu ubezpieczenia, np. pożaru, utraty zysku, powodzi, szkody maszynowej, OC działalności.

Warto podkreślić, że inżynierowie nie weryfikują tylko tego, czy klient spełnia wymogi obowiązującego prawa i dysponuje odpowiednią dokumentacją. Patrzą zdecydowanie szerzej, a aspekty, które biorą pod uwagę, dotyczą także BHP, ochrony przeciwpożarowej, utrzymania ruchu, zagrożeń związanych z żywiołami, zapewnieniem ciągłości produkcji, ochroną środowiska i eks-

pozycją działalności firmy (np. sąsiedztwo).

W efekcie prac klient otrzymuje raport z wnioskami sformułowanymi w formie zaleceń, które mogą dotyczyć np. instalacji systemów gaśniczych lub systemów detekcji pożaru, metody prowadzenia działań remontowych i naprawczych, zmiany sposobu składowania surowców lub produktów, poprawy ochrony mienia i monitoringu lokalizacji czy dywersyfikacji łańcucha dostawców.

Dalsza współpraca między inżynierami a klientem dotyczy realizacji zaleceń. Jeśli jest ona systematyczna, długofalowa i oparta na zaufaniu, to jej efektem może być wypracowanie bardzo skutecznych i przyszłościowych rozwiązań.

Zakłady przemysłowe są szczególnie narażone na szkody i mimo że każdy z nich ma swoją unikalną specyfikę techniczną i technologiczną, to są pewne zagadnienia związane z bezpieczeństwem, które mają zastosowanie w większości przedsiębiorstw.

Warto zwrócić szczególną uwagę m.in. na:

- właściwe wydzielenia w postaci stref pożarowych w budynkach i obiektach budowlanych,
- odpowiedni stan techniczny i sprawność biernych zabezpieczeń, np. w postaci bram i drzwi pożarowych,
- właściwe zabezpieczenie przejść technologicznych i instalacyjnych przez wydzielenia pożarowe, w tym przejścia kablowe przez ściany p.poż.,
- sprawność i adekwatność systemów detekcji i sygnalizacji pożaru,
- odpowiednie magazynowanie i gospodarowanie substancjami niebezpiecznymi i łatwopalnymi,
- wykonanie analiz w zakresie występowania stref lub przestrzeni zagrożonej wybuchem oraz ich odpowiednie zabezpieczenie, jeśli zagrożenia występują,
- utrzymywanie we właściwym stanie technicznym oraz regularne serwisowane wszelkich automatycznych urządzeń i instalacji gaśniczych, np. tryskaczy,
- właściwe utrzymanie zbiorników przeciwpożarowych,
- porządek na placach i bezpośrednio przy budynkach,
- drożność dróg przeciwpożarowych,
- wyznaczenie strefy ładowania wózków widłowych oraz jej zabezpieczenie, np. w postaci wydzielenia p.poż.,
- prowadzenie w trybie ciągłym kontroli przestrzegania wszelkich procedur związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, np. działań dotyczących prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo czy przestrzegania zakazu palenia poza miejscami wyznaczonymi.

Piotr
Sochacki

Audyty i kontrole

Ocena ryzyka nie jest jednorazowym procesem, lecz działaniem ciągłym. Regularne audyty i kontrole pozwalają na monitorowanie skuteczności wdrożonych środków zapobiegawczych i działań prewencyjnych.

Wizyty inżynierów oceny ryzyka wspierają także we wczesnym wykryciu nieprawidłowości, zlokalizowaniu słabych punktów w procesach produkcyjnych i, co najważniejsze, w podejmowaniu działań korygujących i naprawczych. Dzięki temu organizacja może stale doskonalić swoje podejście do zarządzania ryzykiem i zwiększać poziom bezpieczeństwa.

Realne korzyści

Ocena ryzyka jest często wymagana przez przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Przestrzeganie tych wytycznych jest kluczowe dla uniknięcia kar i sankcji, jednak największą korzyścią z regularnej oceny ryzyka jest bez wątpienia redukcja liczby wypadków, poprawa świadomości bezpieczeństwa, zwiększenie efektywności operacyjnej oraz ochrona środowiska.

Z doświadczeń inżynierów PZU wynika, że „kultura bezpieczeństwa” w organizacji, otwartość na sugestie i zalecenia inżynierów i konsekwentne wdrażanie działań naprawczych jest fundamentem skutecznego zarządzania bezpieczeństwem. Jest także gwarantem bezpieczeństwa procesów produkcyjnych oraz życia i zdrowia pracowników.

Krzysztof Małecki

inżynier oceny ryzyka w PZU

Piotr Sochacki

kierownik Zespołu Inżynieryjnej
Oceny Ryzyka w PZU

